

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Харківської державної
академії фізичної культури

О. Ю. Ажиппо
2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ У ХАРКІВСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ
АКАДЕМІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Схвалено Вченою радою
Харківської державної академії
фізичної культури
Протокол № 13 від 30.05.2016р.
Вчений секретар

_____ Л. А. Карпець

Харків 2016

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та обрання студентами вибіркових дисциплін у Харківській державній академії фізичної культури (далі - Положення) містить основні вимоги щодо здійснення студентом права вибору відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-УП від 01.07.2014 року, положення «Про організацію освітнього процесу у Харківській державній академії фізичної культури».

1.2. Перелік обраних студентом дисциплін, послідовність їх вивчення, обсяг навчального навантаження студента з урахуванням усіх видів навчальної діяльності, систему оцінювання (підсумковий семестровий контроль знань студента) відображено в індивідуальному навчальному план студента (ІНПС).

1.3. Індивідуальний навчальний план студента формується за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем (бакалавр, магістр) і складається на кожний наступний навчальний рік:

- для освітнього ступеня бакалавр у травні поточного року (за винятком першого курсу).
- для освітнього ступеня магістр у вересні поточного року.

1.4. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обов'язку, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

1.5. Здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом відповідного факультету.

1.6. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни - це дисципліни, які вводяться вищим навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.7. Вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій в межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

2. ПОРЯДОК ОБРАННЯ СТУДЕНТАМИ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Обсяг дисципліни вільного вибору циклу загальної підготовки студента становить 3 кредити ЄКТС (90 годин); циклу професійної і практичної підготовки - за вибором випускової кафедри, але не менше 3 кредитів.

2.2. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавра) розпочинається з III семестру, для здобувачів другого рівня вищої освіти (ступінь магістра) - з II семестру.

2.3. Для здобувачів ступеня бакалавра варіативна компонента освітньо-професійної (освітньої) програми становить 1800 год. / 60 кредитів;

циклу загальної підготовки - 540 год. / 18 кредитів (не більше 6 дисциплін);

циклу професійної підготовки (дисципліни спеціалізації) не менше 1260 год. / 42 кредитів (не більше 14 дисциплін).

2.4. При формуванні частини освітньо-професійних програм, складанні навчальних та робочих навчальних планів для формування міжфакультетських груп слід враховувати:

- особливості ступеневої підготовки;
- структурно-логічні схеми вивчення навчальних дисциплін;
- забезпечення спеціалізації відповідної спеціальності.

2.5. Загальна кількість дисциплін за вільним вибором студента циклу загальної підготовки, з яких робить вибір здобувач вищої освіти, складає не менше 50 дисциплін.

2.6. Для здобувачів другого рівня вищої освіти - ступінь магістра - варіативна компонента освітньо-професійної програми становить 720 год. / 24 кредити.

2.7. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується за умови чисельності групи не менш як 5 осіб (в межах навчальних груп денної та заочної форм навчання).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання дисциплін можуть здійснювати всі кафедри академії за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.2. Для розробки та оновлення переліку вибіркового дисциплін наказом ректора ХДАФК до 01 жовтня поточного навчального року створюється робоча група (за головуванням проректора з НІР).

3.3. Робочі групи аналізують забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: *кадрове* забезпечення (науковий ступінь, вчене звання тощо, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); *навчально-методичне* забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); *матеріально-технічне* забезпечення.

4. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Для формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік деканат факультету на початку

поточного навчального року (до кінця жовтня місяця) доводить до відома студентів комплект матеріалів довідкового характеру, складовими якого є перелік дисциплін вільного вибору (за циклами дисциплін у розрізі навчальних років/семестрів), затверджений вченою радою академії, та анотації цих дисциплін, підготовлені відповідними кафедрами.

4.2. Студенти, після ознайомлення із запропонованими їм матеріалами та структурно-логічною схемою підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, за допомогою куратора групи до 01 березня поточного навчального року (для здобувачів ступеню бакалавр) та до 15 вересня поточного навчального року (для здобувачів ступеню магістр) кожного навчального року формують вибірккову частину ІНПС і подають в деканат свої заяви щодо їх вивчення (Додаток 1).

4.3. Деканати до 20 квітня включають обрані студентами дисципліни до їх ІНПС, організують роботу з формування списків академічних груп для вивчення певних вибіркових дисциплін та передають інформацію до навчального відділу, який доводить її до відома відповідних кафедр.

4.4. Академічні групи формуються, якщо вибірккову дисципліну вибрали для вивчення не менше п'яти студентів (для дисциплін спеціалізації) та не менше дванадцяти студентів для інших дисциплін.

Узагальнена інформація про вибір студентами варіативних дисциплін, яка має бути зосереджена в навчальному відділі, є підставою для розрахунку навантаження на навчальний рік для відповідних кафедр.

4.5. На підставі заяв студентів та подання факультетів навчальним відділом формуються накази про створення груп для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік - для здобувачів ступеню бакалавр, на поточний навчальний рік - для здобувачів ступеню магістр.

4.6. Якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом

вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

4.7. Обрані таким чином дисципліни вносяться до робочих планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року для навчальних планів і освітніх програм для здобувачів ступеня бакалавра; додаткове навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача для навчальних планів і освітніх програм для здобувачів ступеня магістра.

4.8. Розклад занять для міжфакультетських та внутрішньофакультетських груп формується навчальним відділом.

4.9. З метою забезпечення мобільності для вивчення вибіркового дисциплін в масштабах академії виділяється один день на тиждень.

5. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибіркового дисциплін проводиться деканом факультету на підставі витягу з протоколу засідання випускової кафедри.

5.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану
дисциплін вільного вибору

Декану факультету _____

Студента _____ курсу
спеціальності _____

_____
(П.І.Б.)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 2016/2017
навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено: Завідувач кафедри _____ П.І.Б.

підпис

Куратор _____ П.І.Б.,

підпис